

Яр Чаллы шәһәре Хакиме карары

**№М 133
27.03.2019**

Законнардагы һәм Яр Чаллы шәһәре җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларындагы үзгәрешләргә мониторинг үткөрү турында нигезнамәне раслау хакында

Яр Чаллы шәһәре җирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү максатында, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында хокук куллану мониторингы турында» 2012 елның 15 маендагы ПУ-331 санлы Указы һәм Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Законнардагы һәм Яр Чаллы шәһәре җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларындагы үзгәрешләргә мониторинг үткөрү турында нигезнамәне кушымтада каралганча расларга.
2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны муниципаль берәмлек Башлыгы урынбасары Ф.И. Андреевага, Башкарма комитет Җитәкчесе Р.Ә. Абдуллинга йөкләргә.

Шәһәр Хакиме

Н.Г. Мәһдиев

Яр Чаллы шәһәре Хакименен
2019 елның 27 мартындагы
М 133 нче карарына
кушымта

Законнардагы һәм Яр Чаллы шәһәре жирле үзидарә органнарының
муниципаль норматив хокукый актларындагы
үзгәрешләргә мониторинг үткәрү турында
нигезнамә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Законнардагы һәм Яр Чаллы шәһәре жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларындагы үзгәрешләргә мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларны кабул итүне (чыгаруны), үзгәртүне яки үз көчен югалткан (гамәлдән чыгарылган) дип тануны тәэмин итү өчен мәгълүматларны жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг, жирле үзидарә органнарының структур бүлекчәләре белән үзара хезмәттәшлек итеп, жирле үзидарә органнарының җаваплы вазыйфалары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары структур бүлекчәләренең җитәкчеләре барлыкка килә торган хокук куллану проблемалары буенча квартал саен мәгълүмат бирергә тиеш.

4. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып түбәндәгеләр тора :

1) федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжын ачыклау;

2) муниципаль актлардагы коллизияләрне, каршылыкларны, кимчелекләрне, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;

3) жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

4) муниципаль актларда коррупция факторларын ачыклау;

5) зарурлыгы булмаган (актуальлеген югалткан) яки практикада кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

6) хокук куллану нәтижәләлеге арттыру; муниципаль актларны тормышка ашыру нәтижәләлеге киметә торган факторларны ачыклау;

7) муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтү;

8) нормалар билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү .

5. Мониторинг түбәндәгеләрнең үзгәрешләрен жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне үз эченә ала:

1) федераль конституция законнары, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

2) Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге законга кагылышлы башка норматив хокукый актлар;

3) Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

4) Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

6. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып түбәндәгеләр тора:

1) федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелү;

2) хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

3) прокуратура органнары мәгълүматы;

4) муниципаль актлардагы житешсезлекләр яки аларны камилләштерү кирәклегенә турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

5) гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән түбәндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатьләре:

- Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

- аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән муниципаль актларга карата коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

- жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган конференцияләрнең, семинарларның, жәмәгать тыңлауларының, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

2 бүлек. Мониторинг үткәрү тәртибе

7. Мониторинг үткәрү максатында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып

алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләренен, Россия Федерациясе субъектларының тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары файдаланылырга мөмкин.

8. Мониторинг түбәндәгеләрне анализлау аша гамәлгә ашырыла:

- 1) әлеге Нигезнамәнең 5 пункттында күрсәтелгән актларны;
- 2) федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләрә буенча суд актларын (суд практикасын);
- 3) прокурор эше актларын.

9. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар билгеләү эше нәтижәләрен теркәү максатында, шәһәр Хакиме Карары нигезендә алып барыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәмин итә торган мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлек булганда):

1) «Гарант», «Консультант» мәгълүмат системасында контрольгә куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

2) «Гарант», «Консультант» мәгълүмат системасын хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар хакында мәгълүмат керү;

3) «Кодекс» мәгълүмат компаниясенен «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан муниципаль актларның законнарга туры килмәве ачыклану турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

11. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (чыгаруны), үзгәртүне яки үз көчен югалткан (гамәлдән чыгарылган) дип тануны тәмин итү өчен, әлеге Нигезнамәнең 8 пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

1) кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;

2) муниципаль актларны кабул итү (чыгару) зарурлыгы билгеләнгән югарырак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

3) муниципаль актны чыгарганда, жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен саклау;

4) муниципаль актта коррупция факторлары булу;

5) ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуның тулылыгы;

6) хокук нормаларында коллизия;

7) юридик-техник характердагы хаталар булу;

8) муниципаль актны кулланганда аның нигезлэмэләренең мәгънәсе бозылу;

9) муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, эш итүләр (эш итмәү);

10) норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

11) норматив хокукый актларны куллануда бер төрдәге практика булмау;

12) муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

13) муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

12. Муниципаль актларны үзгәртү зарурлыгына китергән федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыгарылган вакыттан башлап 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәргүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән срокларда карап тикшерелә торган прокурор эше актларыннан тыш тыш, мониторинг алар кергән көннән башлап 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәргү нәтижәләре турында мөрәжәгать иткән затка хәбәр ителә.

13. Мониторинг нәтижәләре әлегә нигезнамәгә кушымтада каралган бәяләмә белән рәсмиләштерелә. Бәяләмә мониторинг үткәргүгә мөнәсәбәтле һәр муниципаль хокукый акт буенча төзелә.

14. Мониторинг нәтижәләре буенча, федераль һәм республика законнарында муниципаль актларны үзгәртүгә китерә торган үзгәрешләр ачыкланган очракта, тиешле муниципаль акт проектын эзерләү өчен, эшчәнлеге өлкәсендә хокук нормасы жайга салына торган жирле үзидарә органнарының структур бүлекчәләренә тиешле хат жиберелә.

3 бүлек. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актны кабул итү, федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле акты үзгәргән вакыттан башлап ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар, законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан

Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертү өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен, анда булмаган, мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнәргә мөмкин.

Муниципаль берәмлек
Башлыгы урынбасары

Ф.И. Андреева

Шәһәр Хакименең 2019 елның 27 мартындагы М 133 нче карары белән расланган законнардагы һәм Яр Чаллы шәһәре жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларындагы үзгәрешләргә мониторинг үткөрү турында нигезнамәгә кушымта

Муниципаль хокукый актка мониторинг үткөрү нәтижәләре буенча
БӘЯЛӘМӘ

« ___ » _____ 20__ ел

Әлеге бәяләмә _____
(муниципаль хокукый акт реквизитлары: хокукый акт төренең исеме; хокукый актны кабул иткән жирле үзидарә органының исеме; датасы; номеры; хокукый актның исеме)
муниципаль хокукый актка мониторинг үткөрү нәтижәләре буенча әзерләнде.
Муниципаль хокукый акт мониторингын башкаручы _____
(жирле үзидарә органы исеме)

Мониторинг _____
(жаваплы башкаручының (жаваплы башкаручыларның) Ф.И.А.и., вазыйфасы, телефоны)
тарафыннан үткәрелде.

Тапшырылган муниципаль хокукый актта түбәндәге каршылыктар һәм житешсезлекләр ачыкланды (ачыкланмады) :

_____
(каршылыктар һәм житешсезлекләр ачыкланган очракта, аларны норматив хокукый актларга сылттамалар белән тасвирлау башкарыла)

Ачыкланган каршылыктарны, житешсезлекләрен, коррупция факторларын _____ бетерү максатында
(кыскача тасвирлана каршылыктары, житешсезлекләр)

Тәкъдим ителә (киңәш ителә):

_____
(каршылыктарны, житешсезлекләрен, коррупция факторларын бетерү мөмкинлеге турында тәкъдимнәр, киңәшләр күрсәтелә: муниципаль хокукый акт текстыннан норманы төшереп калдыру, аны башка редакциядә баян итү, карап тикшерелә торган муниципаль хокукый акт текстына яисә башка муниципаль хокукый актка башка үзгәрешләр керту, гамәлдән чыгару (үз көчен югалткан дип тану) яки башка ысул)

Кушымта: _____ биттә.

_____
(мониторингның жаваплы башкаручысы вазыйфасының исеме (имза) (Ф. И.А.и.))